

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1877.

Andra Kammaren.

N:o 5.

Måndagen den 29 Januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Skedde hänvisning af nedannämnda på Kammarens bord hvilande Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, nemligen:

1:o med förslag till lag angående eganderätt till skrift och förordning rörande utsträckt tillämpning af lagen angående efterbildning af konstverk den 3 Maj 1867;

2:o angående försäljning af de provincialläkaren i Ölands Södra Mot på lön anslagna bohemman;

3:o angående afsöndring af jord från tredje majorsbostället Stufverum vid Andra Lifgrenadierregementet åt Vesterviks tändsticksfabriksbolag;

4:o angående afsöndring af jord från kaptensbostället Long Storegården N:o 3 vid Vestgöta regemente för anläggning af begravningsplats för Longs församling i Skaraborgs län;

5:o angående upphörande af afgäld för boställsjord, som användes för arméns vapenöfningar;

6:o angående utbyte af fanjunkarebostället Mölneby N:o 2 Nedre Bossgården mot frälsehemmanet Amundstorp N:o 2 Storegården i Elfsborgs län; samt

7:o angående afsöndring af jord från fanjunkarebostället Anders-  
torp N:o 1 vid Vestgöta regemente till plats för skolhus åt Hjo lands-  
församling i Skaraborgs län;

och blef den förstnämnda af dessa nådiga propositioner hänvisad till Lag-Utskottet samt de öfriga till Stats-Utskottet.

§ 2.

Företogos till behandling de i Kammarens sammanträden sistlidne Lördag bordlagda motioner; och hänvisades:

Herr *C. A. Larssons* motion, N:o 59, till Stats-Utskottet;

Herr *J. E. Johanssons* motion, N:o 60, till Lag-Utskottet;

Herr *A. Gumælius'* motion, N:o 61, till Lag-Utskottet;

Herr *Christen Assarssons* motion, N:o 62, till Stats-Utskottet;

Herr *H. Hagermans* motioner: N:o 63 till Lag-Utskottet och N:o 64 till Tillfälligt Utskott;

Herr *C. I. Bengtssons* motion, N:o 65, till Stats-Utskottet;  
Herr *Nils Petersons* motion, N:o 66, till Stats-Utskottet;  
Herr *August Petersons* motioner: N:o 67 till Tillfälligt Utskott  
och N:o 68 till Bevillnings-Utskottet;  
Herr *L. Torpadies* motioner, N:o 69 och 70, till Lag-Utskottet;  
Herr *Johannes Anderssons* i Knarrevik motion, N:o 71, till Lag-  
Utskottet;  
Herr *A. P. Anderssons* motion, N:o 72, till Lag-Utskottet;  
Herr *E. Thomassons* motion, N:o 73, till Stats-Utskottet;  
Herr *C. J. Brodéns* motion, N:o 74, till Stats-Utskottet;  
Herr *Hans Larssons* motion, N:o 75, till Banko-Utskottet;  
Herr *P. Näsmans* motion, N:o 76, till Stats-Utskottet;  
Herr *S. Magnussons* motion, N:o 77, till Bevillnings-Utskottet;  
Herr *Bengt Olofssons* motion, N:o 78, till Lag-Utskottet;  
Herr *W. Farups* motion, N:o 79, till Lag-Utskottet;  
Herr *C. J. Svenséns* motioner: N:o 80 till Tillfälligt Utskott och  
N:o 81 till Lag-Utskottet;  
Herr *S. A. Hedins* motion, N:o 82, till Stats-Utskottet;  
Herr *H. Petres* motion, N:o 83, till Stats-Utskottet; och  
Herr *P. Sahlströms* motion, N:o 84, till Tillfälligt Utskott.

Efter föredragning dernäst af Herr *Jöns Pehrssons* motion, N:o 85, förklarade Herr Talmannen att han, oaktadt motionären anhållit, att motionen måtte hänvisas till det Särskilda Utskott, som Riksdagen beslutat tillsätta för handläggning af åtskilliga försvarsväsendet tillhörande ärenden, likväl, enär ifrågavarande Utskotts verksamhet vore begränsad till behandlingen af vissa bestämda af Kongl. Maj:t framlagda förslag, ansåg att motionen icke kunde hänvisas till nämnda Utskott, i följd hvaraf Herr Talmannen hemställde att densamma måtte öfverlemnas till Stats-Utskottet; hvilken hemställan Kammaren biföll.

Vidare hänvisades:

Herr *E. Clairfelts* motion, N:o 86, till Stats-Utskottet;  
Herr *A. Philipssons* motion, N:o, 87, till Lag-Utskottet;  
Grefve *C. M. Björnstjernas* motion, N:o 88, till Stats-Utskottet;  
Herr *Werner Ericsons* motion, N:o 89, till Stats-Utskottet;  
Herr *Lasse Jönssons* motion, N:o 90, till Lag-Utskottet;  
Herr *Jan Magnussons* motion, N:o 91, till Stats-Utskottet;  
Herr *A. P. Danielssons* motion, N:o 92, till Stats-Utskottet;  
Herr *Lars Erssons* motion, N:o 93, till Lag-Utskottet;  
Herr *A. P. Linds* motion, N:o 94, till Bevillnings-Utskottet;  
Herr *A. W. Uhres* motion, N:o 95, till Konstitutions-Utskottet;  
Herr *Carl Ericsons* motion, N:o 96, till Stats-Utskottet;  
Herr *L. J. Larssons* m. fl:s motion, N:o 97, till Bevillnings-Utskottet;  
Herr *J. M. Svenssons* motion, N:o 98, till Lag-Utskottet;  
Herr *C. J. Svenséns* motion, N:o 99, till Stats-Utskottet; samt  
Herr *Sven Andersons* motioner: N:o 100 till Lag-Utskottet och  
N:o 101 till Tillfälligt Utskott.

Sedan derpå föredragning skett af Herr *E. Dofséns* motion, N:o 102, om landtförsvarets ordnande, yttrade

Friherre Koskull: Jag anhåller, att Kammaren behagade remittera nu ifrågavarande motion till det Särskilda Utskott, Riksdagen beslutat tillsätta för behandling af frågan om landtförsvarets ordnande. Jag anser nemligen att de ärenden, som röra arméns omorganisation, icke kunna lämpligare behandlas af något annat Utskott än just af detta.

I anledning af denna framställning förnyade Herr Talmannen samma erinran, som han beträffande omfånget af ifrågavarande Särskilda Utskotts verksamhet gjort vid remissen af Herr Jöns Pehrssons motion, N:o 85, samt hemställde att jemväl den nu förevarande motionen måtte till Stats-Utskottet hänvisas; hvilket Kammaren biföll.

Derefter hänvisades:

- Herr *P. Staaffs* motion, N:o 103, till Stats-Utskottet;  
 Herr *J. G. Granlunds* m. fl:s motion, N:o 104, till Stats-Utskottet;  
 Herr *C. E. Hjelm*s motion, N:o 105, till Bevillnings-Utskottet;  
 Herr *Per Nilssons* i Kulhult motioner: N:o 106 till Bevillnings-Utskottet och N:o 107 till Tillfälligt Utskott;  
 Herr *A. J. Lyths* motion, N:o 108, till Stats-Utskottet;  
 Herr *Pehr Larssons* motion, N:o 109, till Stats-Utskottet;  
 Herr *S. Wieselgrens* motion, N:o 110, till Konstitutions-Utskottet;  
 Herr *A. W. Westerdals* motion, N:o 111, till Lag-Utskottet;  
 Herr *P. Benjaminssons* motioner: N:o 112 till Bevillnings-Utskottet och N:o 113 till Lag-Utskottet;  
 Herr *A. P. Linds* motioner, N:is 114 och 115, till Tillfälligt Utskott;  
 Herr *S. A. Hedins* motion, N:o 116, till Stats-Utskottet;  
 Herr *Ola Anderssons* motioner: N:is 117 och 118 till Stats-Utskottet samt N:o 119 till Lag-Utskottet;  
 Herr *Liss Olof Larssons* motioner: N:o 120 till Bevillnings-Utskottet och N:o 121 till Stats-Utskottet;  
 Herr *P. Hübinettes* motion, N:o 122, till Stats-Utskottet;  
 Herr *W. Farups* motion, N:o 123, till Stats-Utskottet;  
 Herr *J. G. Janssons* motion, N:o 124, till Tillfälligt Utskott;  
 Friherre *C. E. Focks* motion, N:o 125, till Stats-Utskottet;  
 Herr *J. E. Akeson Lundegårds* motion, N:o 126, till Stats-Utskottet;  
 Herr *Ake Anderssons* motioner: N:is 127 och 128 till Stats-Utskottet och N:o 129 till Bevillnings-Utskottet;  
 Herr *Jöns Pehrssons* motion, N:o 130, till Lag-Utskottet;  
 Herr *G. Hæggströms* motion, N:o 131, till Lag-Utskottet;  
 Herr *Ola Månssons* motioner: N:o 132 till Banko-Utskottet och N:o 133 till Tillfälligt Utskott; samt  
 Grefve *E. Sparres* motion, N:o 134, till Tillfälligt Utskott.

## § 3.

Herr Talmannen tillkännagaf att Herr *E. F. Meijer* låtit anmäla, att han af opasslighet var hindrad att denna dag deltaga i Kammarens förhandlingar.

Kammarens ledamöter åtskildes kl.  $\frac{1}{4}$  3 e. m.

In fidem  
*Gustaf Westdahl.*

## Onsdagen den 31 Januari.

Kl. 2 e. m.

## § 1.

Justerades protokollen för den 23 och 24 i denna månad.

## § 2.

Anställdes, enligt förut fattadt beslut, val af sju ledamöter och sju suppleanter i det Särskilda Utskott, som Riksdagen beslutat till-sätta för behandling af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till lag om allmänna värnplikten och till lag angående den tid, värn-pligtig skall för sin utbildning tjenstgöra under fredstid m. m.; vid hvilka val utsågos:

*till ledamöter:*

Herr <i>P. Engman</i> .....	med 141 röster.
” <i>S. B. Bruhn</i> .....	” 133 ”
” <i>C. E. Casparsson</i> .....	” 124 ”
” <i>A. Rundbäck</i> .....	” 103 ”
” <i>A. P. Danielsson</i> .....	” 99 ”
” <i>C. A. Larsson</i> .....	” 99 ”
” <i>Lasse Jönsson</i> .....	” 97 ”

*samt till suppleanter:*

Herr <i>J. Smedberg</i> .....	med 92 röster.
” <i>August Peterson</i> .....	” 92 ”
” <i>Carl Johansson</i> .....	” 91 ”
” <i>Olof Olsson</i> .....	” 90 ”
” <i>Sven Andersson</i> .....	” 89 ”
” <i>J. Fr. Carlsson</i> .....	” 88 ”
” <i>Gustaf Carlsson</i> .....	” 88 ”

Den här angifna ordning mellan de suppleanter, som erhållit lika antal röster, bestämdes genom lottning.

## § 3.

Derefter företogs jemväl val af sju ledamöter och sju suppleanter i det Särskilda Utskott, som Riksdagen beslutit tillsätta för behandling af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till utsökningslag och i sammanhang dermed erforderliga författningar; och blefvo vid dessa val utsedde:

*till ledamöter:*

Herr	<i>K. J. Berg</i>	med 144 röster.
„	<i>P. A. Hellgrén</i>	„ 141 „
„	<i>C. G. Bergius</i>	„ 140 „
„	<i>Jöns Pehrsson</i>	„ 98 „
„	<i>C. J. Svensén</i>	„ 98 „
„	<i>W. Farup</i>	„ 96 „
„	<i>G. H. Stråle</i>	„ 96 „

*samt till suppleanter:*

Herr	<i>H. Schultz</i>	med 80 röster.
„	<i>Jan Magnusson</i>	„ 74 „
„	<i>A. W. Westerdal</i>	„ 72 „
„	<i>A. P. Hylander</i>	„ 69 „
„	<i>Magnus Andersson</i>	„ 69 „
„	<i>J. P. Nilsson</i>	„ 69 „
„	<i>P. E. Andersson</i>	„ 69 „

För bestämmande af ordningen mellan de fyra suppleanter, hvilka erhållit ett lika röstantal, anställdes lottning, hvilken utföll med den ordningsföljd här ofvan angifvits.

## § 4.

Herr Talmannen anmälde, att han låtit uppgöra förslag till gruppering och fördelning af de motioner, som af Kammarén blifvit till Tillfälligt Utskott hänvisade; hvilket förslag nu bordlades.

## § 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Herr *A. Th. Strömberg* från och med den 3 till och med den 13 instundande Februari samt Herr *S. Löwenhielm* från och med den 1 till den 11 i samma månad.

Kammaréns ledamöter åtskildes kl. 4 e. m.

In fidem  
*Gustaf Westdahl.*

## Lördagen den 3 Februari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 25, 26 och 27 nästlidne Januari.

§ 2.

Föredrogs ånyo det i Kammarens senaste sammanträde bordlagda förslag till fördelning af de motioner, Kammaren hänvisat till Tillfälligt Utskott; lydande samma förslag sålunda:

*Förslag* till fördelning af de motioner, hvilka af Riksdagens Andra Kammare blifvit hänvisade till behandling af Tillfälligt Utskott.

1:o. Till behandling af ett Tillfälligt Utskott (N:o 1) torde få öfverlemnas motioner af:

Herr *I. Asklöf*, N:o 15, om ändring af befodringslagen i gällande stadga för rikets allmänna elementarläroverk;

Herr *Lars Ersson*, N:o 36, om ändring i Kongl. reglementet för folkskolelärares enke- och pupillkassa;

Herr *Johan Jönsson*, N:o 46, om ändring af 4 § i folkskolestadgan den 18 Juni 1842;

Herr *A. Rutensköld*, N:o 48, om ändring af Kongl. kungörelsen den 2 September 1873 angående lönetillskott af allmänna medel åt lärare vid folkskolor och småskolor;

Herr *August Peterson*, N:o 67, om underdånig skrifvelse angående föreskrifter i fråga om folkskolelärares aflöning;

Herr *A. P. Lind*, N:o 114, angående underdånig skrifvelse om ordnande af den militära undervisningen i folkskolorna; och

Herr Grefve *E. Sparre*, N:o 134, om underdånig skrifvelse angående ordnande af undervisningen i teckning vid elementarläroverken.

Summa 7 motioner.

2:o. Till ett annat Tillfälligt Utskott (N:o 2) torde få öfverlemnas motioner af:

Herr *Samuel Johnson*, N:o 9, angående anteckning i kyrkoböckerna om insättningar i lifränte- och kapitalförsäkringsanstalten;

Herr *S. Ljunggren*, N:o 11, angående underdånig skrifvelse om ändring af § 9 mom. 2 af Kongl. förordningen den 20 Juli 1861 angående mantals- och skattskrifningars förrättande;

Herr *A. P. Danielsson*, N:o 52, om ändring af Kongl. Förordningen den 9 Juni 1871 rörande hemortsrätt;

Herr *A. P. Lind*, N:o 56, om underdånig skrifvelse rörande ändring i Kongl. Förordningen den 15 Februari 1855 angående behandling af frågor om ersättning för understöd, som af fattigvårdssamhällen i ett af de förenade rikena Sverige eller Norge lemnas nödlidande personer från det andra riket;

Herr *H. Hagerman*, N:o 64, om ändring af kap. 3 § 23 i Kongl. Stadgan den 29 Maj 1846 angående försvarslösa och till allmänt arbete förfallna personer; och

Herr *Sven Andersson*, N:o 101, om förändrad lydelse af mom. 1 i Kongl. Kungörelsen den 4 Maj 1855 angående vederbörandes skyldighet att upprätta och till presterskapet aflemna förteckningar öfver personer, som varda sakfölda eller under framtiden stälda för vissa förbrytelser.

Summa 6 motioner.

3:o. Till ett tredje Tillfälligt Utskott (N:o 3) torde få öfverlemnas motioner af:

Herr *C. G. Lindmark*, N:o 2, angående underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t om bestämmande af en viss orts lokaltid såsom den för landet lagligt gällande borgerliga tiden;

Herr *J. Sääf*, N:o 10, angående underdånig skrifvelse om utfärdande af en författning, hvarigenom bestämmes hvad den, som önskar att genom märke eller stämpel särskilja sin egen tillverkning från andras, har att iakttaga för att ifrågavarande märke må lagligen gälla för hans eget;

Herr *A. W. Uhr*, N:o 54, om underdånig skrifvelse rörande förändring af stadgandena i fråga om förvaring, transport och försäljning af fotogén;

Herr *P. Sahlström*, N:o 84, om underdånig skrifvelse i fråga om tiden för jagt af elg;

Herr *J. G. Jansson*, N:o 124, om underdånig skrifvelse angående förändrade föreskrifter i fråga om mätning af mindre fartyg; och

Herr *N. J. Boström*, N:o 26, angående underdånig skrifvelse om en afgift för rättigheten att idka jagt å matnyttigt villebråd.

Summa 6 motioner.

Till ett fjerde Tillfälligt Utskott (N:o 4) torde få hänvisas återstående motioner, nemligen af:

Herr *C. F. Toll*, N:o 42, om underdånig skrifvelse rörande ersättning åt regementsskrifvare, i händelse Kongl. Skrifvelsen den 21 Maj 1875 ovilkorligen kommer att tillämpas;

Herr *Johan Jönsson*, N:o 47, om underdånig skrifvelse med anhållan om utredning för afskaffande af kyrkotionde i Skåne, Halland och Blekinge;

Herr *C. J. Svensén*, N:o 80, derom att af allmänna medel må

afsättas lämpligt belopp till minskning af delegares utgifter vid laga skifte m. m.;

Herr *Per Nilsson* i Kulhult, N:o 107, om underdånig skrifvelse med anhållan om utfärdande af författning rörande klockareboställens på landet i Skåne bebyggande och häfd;

Herr *A. P. Lind*, N:o 115, angående underdånig skrifvelse om indragning af biskops-, landshöfdinge- och presidentsembetena; och

Herr *Ola Månsson*, N:o 133, om underdånig skrifvelse angående upphörande af enskilda bankers rätt att utgifva sedlar å fem kronors valör.

Summa 6 motioner.

Efter skedd uppläsning blef detta förslag af Kammaren godkänt; och hade Kammaren alltså beslutat tillsätta fyra Tillfälliga Utskott. I afseende å dessa Utskotts sammansättning fattades enahanda beslut, som vid de senast förflytna årens riksdagar, eller att i hvar och ett af dem skulle ingå nio ledamöter samt att för dessa ledamöter icke några suppleanter skulle utses.

I fråga om tiden för val af ledamöter i nu omförmälda Utskott hemställde Herr Talmannen och beslöt Kammaren, att valen skulle företagas vid början af det sammanträde, som komme att hållas Onsdagen den 7 i denna månad.

### § 3.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

Stats-Utskottets memorial N:o 2, angående öfverlemnande till Särskilda Utskottet af tre till Stats-Utskottet hänvisade motioner;

Samma Utskottets utlåtanden:

N:o 3, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition, angående afsöndring för all framtid af jord från kronohemmanet Filsbäck Sven Fiskaregården under Leckö kungsgård i Skaraborgs län; och

N:o 4, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående afsöndring af jord från häradshöfdingebostället Brötegården N:o 1 i Elfsborgs län; samt

Lag-Utskottets utlåtanden:

N:o 1, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion angående underdånig skrifvelse om befrielse för lappmarkernas befolkning inom Vesterbottens och Norrbottens län från deltagande i allmän värnpligt; och

N:o 2, i anledning af Andra Kammarens remiss af motion angående ändring i eller tillägg till 2 kap. 13 § strafflagen.

Kammarens ledamöter åtskildes kl.  $\frac{1}{4}$ 3 e. m.

In fidem  
*Gustaf Westdahl.*